

**HOTĂRÂREA nr. 400
din 10.10.2018**

Dosar nr: 394/2017

Petiția nr: 4005/02.08.2017

Petent: Asociația Mișcarea Angajament Civic

Reclamați: Ministerul Educației Naționale

Obiect: obligativitatea traducerii manualelor în limba română pentru disciplinele de limbă și literatură maternă, istoria și tradițiile minorităților naționale și educația muzicală pentru minorități, într un termen relativ scurt

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul procedural al petentului

1. Asociația Mișcarea Angajament Civic

Numele, sediul și domiciliul procedural al reclamatului

2. Ministerul Educației Naționale

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta susține că prin obligativitatea traducerii manualelor în limba română pentru elevii de etnie maghiară și neacordarea unui termen mai îndelungat, se creează o discriminare și se îngrețește dreptul la educație al elevilor aparținând minorităților naționale.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților

5. Părțile au fost citate pentru data de 04.09.2017 la sediul CNCD.

6. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

7. Petenta arată că prin anunțul privind licitația pentru achiziționarea manualelor școlare (în conformitate cu dispozițiile art. 3 lit b) Anexa 2 din Ordinul nr. 5559/2013 emis de MEN, modificat prin OMEN nr. 3411/2017), publicat la data de 8 martie 2017, s-a stabilit un termen limită de depunere a ofertelor de numai 3 luni, respectiv până la data de 15 iunie 2017, ceea ce pune într-o mare dificultate pe ofertanții care urmează să asigure manuale pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale, deoarece se impune și

obligativitatea depunerii și a traducerii acestor manuale în limba română înainte și în vederea ofertelor. Deci, odată cu elaborarea manualelor în limba maternă, este obligatorie depunerea și a traducerii acestora în limba română. Astfel, volumul de muncă pentru acești ofertanți este dublat, în timp ce termenul acordat rămâne același.

În plus, traducerea precisă, nuanțată a manualelor de limba și literatura maternă este de –a dreptul imposibilă, având în vedere caracteristicile proprii (de exemplu: poezii cu aliterații, forme specifice limbii respective, jocuri de cuvinte ș.a.m.d).

În concluziile scrise, petenta arată că, în septembrie 2017 din cauza lipsei manualelor pentru elevii din ciclul gimnazial, din clasa a V-a și cadrele implicate în procesul instructiv-educativ al acestor clase, a fost tipărit un Compendiu introductiv pentru gimnaziu, compendiu redactat și tipărit numai în limba română.

În consecință, se creează o situație de discriminare a elevilor care învață în clasele cu predare în limba maghiară, a elivilor aparținând altor minorități naționale, în raport de majoritate, deoarece lipsa de manuale școlare produce o restricție pentru elevii de etnie maghiară, mai mult, efectele generate de lipsa de manuale defavorizează nejustificat elevii care învață în clase cu predare în limba maghiară, față de elevii care învață în clase cu predare în limba română.

Sușinerile Ministerului Educației Naționale

8. Ministerul Educației Naționale invocă excepția necompetenței materiale a Consiliului, în raport de Decizia Curții Constituționale a României nr. 997/2008.

De asemenea, susține că CNCD nu are competența, întrucât procedura de licitație este aceeași pentru toți ofertanții proiectelor de manuale școlare elaborate în limba minorităților, iar petenta nu poate fi considerată discriminată, întrucât nu i s –a refuzat participarea la procedura de achiziție publică pe considerente discriminatorii. Mai mult, reclamatul arată că petenta nici nu a participat la această procedură de achiziție publică. Oricărui ofertant, participant la licitație, i s-au aplicat normele **OMEN nr. 3411/2017**, întrucât aceste prevederi legale sunt pentru toată lumea. Nimeni nu beneficiază de un tratament preferențial sau discriminatoriu, legea fiind aplicată tuturor în același mod.

V. Motivele de fapt și de drept

9. Pe cale de excepție, Colegiul director urmează să respingă excepția necompetenței materiale a Consiliului, invocată de reclamat, în raport de decizia Curții Constituționale a României nr. 997/2008, întrucât actul normativ prin care s-a deschis și dispus licitația, respectiv OMEN nr. 3411/03.03.2017, nu pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, dar și în competențele Curții Constituționale. Actele emise de un Ministru, membru al Guvernului, parte a legislativului, nu intră în competența CCR.

10. În fapt, Colegiul director reține anunțul privind licitația pentru achiziționarea manualelor școlare (în conformitate cu dispozițiile art. 3 lit b) Anexa 2 din Ordinul nr. 5559/2013 emis de MEN, modificat prin OMEN nr. 3411/2017), publicat la data de 8 martie 2017, prin care s-a stabilit un termen limită de depunere a ofertelor de numai 3 luni, respectiv până la data de 15 iunie 2017 și obligația traducerii manualelor de limbă maternă, istoria și tradițiile minorităților naționale respectiv educația muzicală în limba română.

11. În drept, Colegiul director se raportează la prevederile art. 2 alin 1 coroborat cu prevederile art. 11 alin. 1 din OG nr. 137/2000 republicată.

De asemenea, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare**. Articolul 14 nu interzice ca Statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Întrădeavă, în anumite situații, **eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14**.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat că **o politică generală sau o măsură care are un efect disproporționat asupra unui grup particular de persoane poate fi considerată discriminatorie indiferent de faptul că aceasta nu a vizat în mod specific acel grup de persoane**.

Totodată, Colegiul director se raportează la art. 32 din Constituția României, care dispune că "Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și cel profesional, prin învățământul superior și prin alte forme de instruire și de perfecționare" și de art. 26 paragraful 1 din Declarația Universală, care dispune că " Orice persoană are dreptul la educație, care trebuie să fie gratuită cel puțin în privința învățământului elementar și de bază, că învățământul elementar este obligatoriu...".

12. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

13. În speța dedusă soluționării, Colegiul director constată că discriminarea constă în neacordarea unui timp mai îndelungat pentru depunerea documentației necesare achiziției de manuale, întrucât ofertanții care urmează să asigure manuale pentru școlile cu predare în limba minorităților naționale au obligația depunerii și a traducerii acestor manuale în limba română înainte și în vederea ofertelor. Astfel, volumul de muncă pentru acerști ofertanți este dublat, în timp ce termenul acordat rămâne același. Motiv pentru care petiționarul nu a participat la această procedură de achiziție publică.

Colegiul director reține că în septembrie 2017 din cauza lipsei de manuale, pentru elevii claselor din ciclul gimnazial, din clasa a V-a și cadrele didactice implicate în procesul instructiv-educativ al acestor clase, a fost tipărit un Compendiu introductiv pentru gimnaziu. Decizia a aparținut ministrului educației din acea perioadă și a avut ca obiectiv sprijinirea elevilor de clasa a V-a afectați de absența temporară a manualelor școlare. Documentul are 296 de pagini, este structurat pe 6 arii curriculare și este redactat și tipărit numai în limba română.

În consecință, se creează o situație de discriminare a elevilor care învață în clase cu predare în limba maghiară, a elevilor aparținând altor minorități naționale, în raport de majoritate, deoarece termenul stipulat în Ordinul ministrului pentru achiziția de manuale a făcut imposibilă participarea la această procedură de achiziție

Cu privire la sancționarea faptelor de discriminare, Colegiul director are în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele reprezintă discriminare , potrivit art. 2 (1) coroborat cu prevederile art. 11 alin 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamatului cu avertisment, potrivit art. 5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare
3. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIANA - Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA- Membru

Data redactării: 11.10.2018

Redactat și motivat: Asztalos Csaba Ferenc
Angelica Paraschiv Gergely

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.